

Dosarul nr. 3rh-17/23
2-21087074-01-3rh-24032023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mira, A. Bostan, Gr. Dașchevici)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: T. Chișca-Doneva, N. Vascan, N. Craiu, A. Miron, D. Mardari)

Î N C H E I E R E

31 mai 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni

examinând cererea de revizuire depusă de Consiliul municipal Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” împotriva Primarului general al municipiului Chișinău, persoană terță Întreprinderea Municipală „Primtrans” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva deciziei din 28 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost admis recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim”, reprezentată de avocatul Oleg Tănase, a fost casată integral decizia din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a fost menținută hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 9 iunie 2021, SRL „TCI-Prim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului general al mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

În motivarea acțiunii a invocat că SRL „TCI-Prim” este o întreprindere înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice, cu genul de activitate realizarea faptelor de comerț.

La 16 ianuarie 2007, SRL „TCI-Prim” a primit în locațiune, în temeiul contractului de locațiune (nr. 01-2007), copertina cu suprafața de 441,7 m² din șos. xxxxx mun. xxxxx.

A menționat că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 7/26 din 5 septembrie 2013, au fost transmise în locațiune SRL „TCI-Prim”, pe un termen de 3 ani, fără drept de privatizare, încăperile nelocative nr. 1 și 2 (cu suprafața de 467,6 m²) din șos. xxxxx mun. xxxxx, având destinația de atelier de reparații auto.

Ulterior, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/52-1 din 2 decembrie 2013, a fost exclusă sintagma din decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 7/26 din 5 septembrie 2013 și anume „fără drept de privatizare”.

La 4 februarie 2014, între Consiliul municipal Chișinău și SRL „TCI-Prim” a fost încheiat contractul de locațiune nr. 3/13/016, prin care SRL „TCI-Prim” i-au fost transmise în locațiune încăperile nr. 1 și 2 cu suprafața de 467,6 m² din șos. xxxxx mun. xxxxx.

A subliniat că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a contestat în instanța de judecată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 7/26 din 5 septembrie 2013 și decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/52-1 din 2 decembrie 2013.

Astfel, prin hotărârea din 6 mai 2014 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, rămasă irevocabilă la 6 iunie 2014, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu SRL „TCI-Prim” cu privire la anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 7/26 din 5 septembrie 2013, deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 9/52-1 din 2 decembrie 2013 și a contractului de locațiune nr. 3/13/016 din 4 februarie 2014 încheiat între Consiliul municipal Chișinău și SRL „TCI-Prim”.

Iar prin contractul din 16 ianuarie 2015 de vânzare-cumpărare, Consiliul municipal Chișinău a vândut și SRL „TCI-Prim” a cumpărat încăperile nelocuibile cu suprafața de 467,6 m² amplasate în șos. xxxxx mun. xxxxx.

La 16 ianuarie 2015, Primăria mun. Chișinău a avizat proiectul urbanistic de detaliu privind reconstrucția imobilului existent din șos. xxxxx mun. xxxxx, cu extinderea acestuia.

A susținut că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/32-12 din 19 mai 2015, a fost dispusă formarea terenurilor cu numerele cadastrale xxxxx și xxxxx și calea de acces din șos. xxxxx mun. xxxxx și vânzarea terenului cu nr. cadastral xxxxx către SRL „TCI-Prim”.

La 6 septembrie 2016, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 19880, între Primăria mun. Chișinău și SRL „TCI-Prim”, prin care terenul cu nr. cadastral xxxxx din șos. xxxxx mun. Chișinău a fost înstrăinat SRL „TCI-Prim”.

Deoarece informația grafică din Registrul bunurilor imobile, nu corespundea cu suprafața expusă în decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/32-12 din 19 mai 2015, SRL „TCI-Prim” a avut impedimente la înregistrarea dreptului dobândit, motiv pentru care, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/20-1 din 16 ianuarie 2019, a fost dispusă rectificarea erorii produse anterior prin substituirea sintagmei „suprafața de 0,5209 ha” cu sintagma „0,6216 ha”.

A indicat că decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/20-1 din 16 ianuarie 2019, de asemenea a fost supusă controlului judecătoresc, prin înaintarea unei acțiuni în instanța de judecată de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Iar prin încheierea din 6 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, devenită irevocabilă la 23 martie 2020, a fost admis renunțul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat de la acțiune și încetat procesul la acțiunea de contencios administrativ a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva

Consiliului municipal Chișinău, persoane terțe SRL „TCI-Prim” și ÎM „Primtrans” cu privire la anularea actelor administrative decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/20-1 din 16 ianuarie 2019 și acordul adițional fără număr din 30 ianuarie 2019 încheiat între Primăria municipiului Chișinău și SRL „TCI-Prim”.

A accentuat că la 29 iunie 2020, SRL „TCI-Prim” i-a fost eliberat certificatul de urbanism pentru proiectare, iar la 4 martie 2021 SRL „TCI-Prim” a depus spre avizare documentația de proiect, așa precum a solicitat administrația publică locală.

A comunicat că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 23/5 din 23 decembrie 2020: a fost abrogată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/20-1 din 16 ianuarie 2019 cu privire la operarea unor modificări în decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/32-12 din 19 mai 2015; au fost anulate pct. 4 și pct. 5.3 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/32-12 din 19 mai 2015 cu privire la privatizarea terenului aferent obiectivului privat al SRL „TCI-Prim”; a fost împuternicit viceprimarul Ilie Ceban, pentru semnarea și perfectarea oricărui contract sau alte acte juridice necesare, în vederea executării pct. 1 și pct. 2 din prezenta decizie; a fost stabilit că Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare, nu va elibera acte permisibile de construire, pentru terenurile menționate în deciziile nr. 3/32-12 din 19 mai 2015 și nr. 9/20-1 din 16 ianuarie 2019, iar în cazul existenței/depistării acestora, își va asuma dreptul de a le anula.

A relevat că în procesul judiciar intentat la cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, SRL „TCI-Prim”, ÎM „Primtrans”, prin hotărârea din 26 mai 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, a fost anulată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 23/5 din 23 decembrie 2020.

La 15 aprilie 2021, SRL „TCI-Prim” a depus cerere către Primarul municipiului Chișinău cu privire la eliberarea autorizației de construire, pentru care administrația publică a întocmit certificatul constatator care îndreptățește cererea SRL „TCI-Prim” în eliberarea actului solicitat.

Însă, prin decizia din 26 aprilie 2021, s-a refuzat SRL „TCI-Prim” în eliberarea autorizației de construire.

A considerat că actul administrativ individual defavorabil și anume decizia de refuz a autorității publice pârâte din 26 aprilie 2021 este ilegal.

Cu referire la prevederile art. 12 și 13 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 9 iulie 2010, a punctat că a prezentat toate actele prevăzute limitativ de lege, în timp ce autoritatea publică, fără temei justificativ a solicitat acte suplimentare și a pretins că SRL „TCI-Prim” nu a îndeplinit anumite proceduri care nu sunt prescrise de lege.

A obiectat că poziția autorității pârâte precum că documentația de proiect nu este avizată de către arhitectul-șef al municipiului Chișinău, nu poate fi pusă în sarcina SRL „TCI-Prim”, în condițiile în care acest exercițiu nu este prevăzut de lege, iar în fond, o procedură internă nu-i poate fi opozabilă solicitantului de acte, or, reclamanta nu are nicio pârghie legală de a urmări modul, termenii în care angajatul autorității își exercită competențele.

Având în vedere dispozițiile art. 12 alin. (5¹) din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 9 iulie 2010, a menționat că decizia de refuz în eliberarea autorizației de construire, nu conține exact temeiul legal al

refuzului, or, SRL „TCI-Prim” a pus la dispoziție toate avizele cerute în limita prevederilor legale.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 12 alin. (1), (2) și (5¹), 13 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 9 iulie 2010, art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător, art. 141 alin. (2) lit. b), 162 alin. (1), 165 alin. (3) Cod administrativ, art. 6 CEDO, art. 1 din Protocolul 1 CEDO.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea actului administrativ individual defavorabil, identificat prin decizia de refuz din 26 aprilie 2021 și notificarea nr. R-736 AP din 21 aprilie 2021 de respingerea a avantajului solicitat prin cererea de eliberare a autorizației de construire pentru edificarea unui complex locativ pe terenul din șos. xxxxx mun. Chișinău, obligarea emiterii autorizației de construire pentru edificarea unui complex locativ pe terenul din șos. xxxxx mun. xxxxx, în calitate de act administrativ individual favorabil.

La 1 septembrie 2021, SRL „TCI-Prim” a depus cerere de completare a cererii de chemare în judecată, prin care suplimentar a solicitat anularea răspunsului emis de autoritatea publică pârâtă în rezultatul examinării cererii prelabile din 26 aprilie 2021.

Prin încheierea din 13 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost atrasă în proces în calitate de persoană terță ÎM „Primtrans”.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea.

A fost anulat refuzul Primarului general al mun. Chișinău nr. R-736 AP din 21 aprilie 2021 de eliberare a autorizației de construire și decizia din 11 mai 2021 emisă la examinarea cererii prelabile.

A fost obligat Primarul general al mun. Chișinău să elibereze SRL „TCI-Prim” autorizația de construire pentru edificarea unui complex locativ pe terenul din str. xxxxx mun. xxxxx, conform cererii nr. 764AP din 15 aprilie 2021.

La 23 noiembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Primarul general al municipiului Chișinău a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 28 februarie 2022, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Primarul general al mun. Chișinău, casată integral hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii.

La 22 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice, SRL „TCI-Prim”, reprezentată de avocatul Oleg Tănase a depus recurs împreună cu motivarea acestuia solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 28 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul depus de SRL „TCI-Prim”, reprezentată de avocatul Oleg Tănase, a fost casată integral decizia din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a fost menținută hotărârea din 15 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 24 martie 2023, Consiliul mun. Chișinău a declarat cerere de revizuire împotriva deciziei din 28 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 28 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea cererii de revizuire, Consiliul mun. Chișinău a invocat prevederile art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, în sensul că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și că faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În acest context a menționat că Consiliul mun. Chișinău urma să participe în cadrul procesului de judecată pentru a avea posibilitatea de a se expune asupra litigiului în cauză, în special asupra dreptului de suprafață înregistrat în Registrul bunurilor imobile or terenul cu nr. cadastral xxxxx din mun. xxxxx, șos. xxxxx este proprietatea a Consiliului mun. Chișinău.

Astfel, a opinat că cererea de revizuire întrunește condițiile prevăzute de lege pentru admisibilitatea acesteia în conformitate cu normele invocate, iar prin soluția adoptată s-au influențat drepturile și obligațiile Consiliului mun. Chișinău, fără a fi antrenat în proces, ceea ce constituie motiv pentru admiterea cererii de revizuire.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Consiliul mun. Chișinău din următoarele considerente.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuentul, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. b) și c) CPC, a invocat faptul că Consiliul mun. Chișinău urma să participe în cadrul procesului de judecată pentru a avea posibilitatea de a se expune asupra litigiului în cauză, în special asupra dreptului de suprafață înregistrat în Registrul bunurilor imobile or terenul cu nr. cadastral xxxxx din mun. xxxxx, șos. xxxxx este proprietatea a Consiliului mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 449 lit. c) CPC revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În interpretarea corectă a prevederilor art. 449 lit. c) este important de constatat dacă persoana care consideră că nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios.

În acest sens, revizuentul trebuie să prezinte probe pertinente și concludente care ar confirma încălcarea drepturilor sale prin adoptarea hotărârii, revizuirea cărei se solicită, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărârea supusă revizuirii, persoanei neimplicate în proces, i-au fost încălcate careva drepturi.

Raportând la caz dispozițiile legale enunțate, se reține că prin decizia din 28 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, Completul de judecată al Curții

Supreme de Justiție a examinat recursul depus de SRL „TCI-Prim”, reprezentată de avocatul Oleg Tănase împotriva deciziei din 5 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În același timp, din materialele cauzei se evidențiază faptul că Consiliul mun. Chișinău nu a fost vizată în conținutul actului administrativ contestat de SRL „TCI-Prim”, prin urmare nu a fost atrasă în proces de către instanțele de judecată.

Or, obiect de examinare în prezenta speță a constituit anularea actului administrativ individual defavorabil, identificat prin decizia de refuz din 26 aprilie 2021 și notificarea nr. R-736 AP din 21 aprilie 2021 de respingerea a avantajului solicitat prin cererea de eliberare a autorizației de construire pentru edificarea unui complex locativ pe terenul din șos. xxxxx mun. xxxxx, ce se referă la obligarea emiterii autorizației de construire pentru edificarea unui complex locativ pe terenul din șos. xxxxx mun. xxxxx, în calitate de act administrativ individual favorabil și nicidecum la drepturile Consiliului mun. Chișinău, care în circumstanțele descrise în cererea de revizuire, pot fi apărute pe altă cale judecătorească, într-o altă procedură.

Mai cu seamă, însuși Consiliul mun. Chișinău în cerere de revizuire a invocat la faptul că acesta este antrenat în calitate de intervenient accesoriu într-o altă cauză la cererea de chemare în judecată depusă de IP „Agenția Servicii Publice” împotriva SRL „TCI-Prim” cu privire la rectificarea Registrului bunurilor imobile ce vizează dreptul de suprafață legală asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx din mun. xxxxx, șos. xxxxx efectuată la data de 6 aprilie 2021 pe numele SRL „TCI-Prim”.

În asemenea împrejurări, nefiind confirmată existența temeiului prevăzut la art. 449 lit. c) CPC, la caz nu poate fi reținut nici motivul invocat în cererea de revizuire în baza temeiul lit. b) al art. 449 CPC.

Or, dispozițiile art. 447 CPC indică expres persoanele care sunt în drept să depună cerere de revizuire și anume: a) părțile și alți participanți la proces; persoanele care nu au participat la proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărîrea, încheierea sau decizia judecătorească; c) Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art. 449 lit. g) și h).

Drept urmare, se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului din 3 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărîri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deglizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 195, 230 din Codul administrativ, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Consiliul municipal Chișinău împotriva deciziei din 28 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „TCI-Prim” împotriva Primarului general al municipiului Chișinău, persoană terță Întreprinderea Municipală „Primtrans” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni